

22 Απριλίου 2021

Διάκριση

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική ζωή](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας](#)

«Διάκριση στους αρχάριους είναι η ορθή επίγνωση του εαυτού τους. Στους προχωρημένους το να διακρίνουν το πραγματικό αγαθό από αυτό εκ φύσεως και το πραγματικό κακό από αυτό που φαίνεται εκ φύσεως. Και στους τέλειους η γνώση από τον φωτισμό του Θεού που κάνει να λάμπουν και όσα σκοτεινά υπάρχουν στους άλλους» (άγιος Ιωάννης της Κλίμακος)

Στην πνευματική ζωή η πιο σπουδαία αρετή θεωρείται η διάκριση. Κάθε αρετή είναι δώρο Θεού, αλλά έχει να κάνει και με την δική μας προσπάθεια. Η διάκριση ξεκινά από την αυτογνωσία. Ο άνθρωπος, αν στραφεί με ειλικρίνεια στον εαυτό του, αν δει τους λογισμούς που γεννούν καλό ή κακό, αν δει ποιες είναι οι αδυναμίες του και διακριβώσει μέσα από ποιες καταστάσεις και με ποιες συναναστροφές αυτές αυξάνουν ή ελαττώνονται, τότε έχει μπει στην οδό της διάκρισης. Δεν φτάνει όμως μόνο ο αυτοέλεγχος. Χρειάζεται να λειτουργεί και η ενσυναίσθηση, δηλαδή η απόφαση του ανθρώπου να μπαίνει στην θέση του άλλου, να βλέπει τις σκέψεις και τα συναισθήματα του άλλου όχι με επικριτικό και απορριπτικό τρόπο, αλλά με υπομονή και κατανόηση και αναλόγως να προσαρμόζει την στάση του. Η διάκριση δεν είναι θέμα τόσο ευφυΐας και οξυδέρκειας, αλλά αγάπης.

Αυτός ακριβώς ο δρόμος της αγάπης κάνει τον άνθρωπο να βλέπει την ζωή, τον άλλο, τον εαυτό του με κριτήριο τις εντολές του Θεού, το Ευαγγέλιο. Και αυτό είναι ένα σημείο κλειδί στις ανθρώπινες σχέσεις. Ο νόμος του Θεού μας βοηθά να δούμε πέρα από το φαινομενικά αυτονόητο. Γιατί υπάρχει αυτό που φαίνεται εκ φύσεως καλό ή κακό, η θέα όμως της ζωής στην προοπτική της πρόνοιας του Θεού μας πάει παραπέρα. Μας κάνει να βλέπουμε τις σχέσεις στην προοπτική της εκκλησιαστικότητας, στην προοπτική του νοήματος αληθινής ζωής. Έτσι δεν αφηνόμαστε στην απογοήτευση για την συμπεριφορά των άλλων ή στον θυμό γι' αυτούς και την μνησικακία, αλλά προσπαθούμε να αντλήσουμε διδάγματα

ταπείνωσης για την δική μας πνευματική πορεία, να κρίνουμε τον εαυτό μας για το πόσο μπορούμε να σηκώσουμε σταυρούς ή να συγχωρήσουμε και, βεβαίως, να προσευχόμαστε ώστε και οι άλλοι να έχουν επιστροφή στον Θεό και στην αλήθεια, όπως κι εμείς. Το ίδιο γίνεται και με περιστάσεις, δοκιμασίες, αποτυχίες. Η διάκριση μας κάνει να σπουδάζουμε το δώρο της ελευθερίας όχι μόνο σε μας, αλλά και στους άλλους. Μας δείχνει τα όρια της φθαρτότητάς μας. Μας κάνει να καταλαβαίνουμε ότι δεν εξαρτάται σχεδόν τίποτα από εμάς. Και μας προκαλεί γλυκά να δείξουμε αγάπη και συγκατάβαση, κατά πώς κάνει ο Θεός μαζί μας μόνιμα.

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να μιλάμε. Να επισημαίνουμε τι κατά τη γνώμη μας δεν πάει καλά. Ας μη βιαζόμαστε όμως να βγάζουμε τελικά συμπεράσματα και, κυρίως, ας αποφύγουμε χαρακτηρισμούς κατάκρισης που ισοπεδώνουν τον άλλο, τον εξουθενώνουν ηθικά και ως πρόσωπο. Και ας μη λησμονούμε ότι κι εμείς δεν είμαστε έτοιμοι να δεχτούμε είτε την διάκριση είτε την αδιακρισία των άλλων. Αταπείνωτο φρόνημα έχουμε όλοι οι άνθρωποι. Λύπη αισθανόμαστε όταν μας αμφισβητούν. Το ίδιο λυπόμαστε κι όταν βλέπουμε τις δικές μας αδυναμίες. Αν έχουμε όμως διάκριση, δεν θα επιρρίψουμε τις ευθύνες στους άλλους, αλλά θα ξεκινήσουμε εν μετανοία από τον εαυτό μας.

Ο φωτισμός του Θεού είναι το τελευταίο σκαλοπάτι. Ας ξεκινούμε από την αρχή.

themistoklismourtzanos.blogspot.com

<https://bit.ly/3gv80lo>